

XVII МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС СЛАВИСТА

(25–30. август 2025, Париз, Француска)

Изучавање словенских језика, књижевности и култура поседује дугу традицију, која се успешно негује и у словенским и у несловенским срединама. Различити славистички центри широм света могу се похвалити научном активношћу различитог типа, али се Међународни конгрес слависта издваја не само дугим постојањем, већ и наслеђем, а посебно аманетом за будуће генерације слависта. Први конгрес одржан је 1929. године у ондашњој Чехословачкој и од тада се на сваких пет година водећи слависти из читавог света састају како би размотрили актуелна питања у науци о језику и књижевности, или пак она старија сагледали у новом светлу.

Од 25. до 30. августа 2025. године у Паризу је одржан седамнаести по реду Међународни конгрес слависта, по први пут у несловенској земљи¹, чији су организатори били Филолошки факултет и Институт за славистику Универзитета Сорбона, на челу са проф. др Наталијом Берницком, у сарадњи са партнерским институцијама². Париски Међународни конгрес слависта окупио је више од 1000 учесника³ из 45 земаља света, који су током шестодневног одржавања Конгреса учествовали у раду великог броја секција (22⁴), сесија (74), тематских блокова (41), округлих столова (6) или постер сесија (3).

Рад Конгреса свечано су својим пленарним излагањима на руском и француском језику првог дана отворили писац Борис Акуњин, лингвиста Ђована Брођи, историчар књижевности Жорж Нива и, на посебну радост и част српске делегације⁵, академик лингвиста Александар Лома. Надахнути њиховим говорима, учесници су у наредним данима присту-

¹ Подсетимо се, од времена установљења Конгреса 1929. год. домаћин је била нека од словенских земаља, при чему је Београд, односно садашња Република Србија имала част да двапут организује овај престижни конгрес и угости научнике слависте из целог света — 1955. и 2018. године: Чехословачка (Праг–Брно–Братислава, 1929), Пољска (1934, 1973. и 1998), Русија (1946. и 1958), Бугарска (1963. и 1988), Чешка (1968), Југославија (Загреб–Љубљана, 1978), Украјина (1983), Словачка (1993), Словенија (2003), Северна Македонија (2008), Белорусија (2013) (према wikipedia).

² Сорбонским лингвистичким центром CELISO и лабораторијом EUR'ORBEM.

³ Проширене верзије апстраката свих учесника Конгреса доступне су на следећој интернет-страници: <https://mks-paris.sciencesconf.org/resource/page/id/20>. У даљем тексту акценат ћемо ставити на лингвистички део Конгреса, а због великог броја сесија, секција и тематских блокова, у хроници их наводимо селективно. Програм конгреса са свим његовим чиниоцима доступан је на сајту: https://mks-paris.sciencesconf.org/data/pages/programme_22_11.pdf.

⁴ На пример: Историјско-компаративна и ареална истраживања словенских језика, Историја словенских језика, Дијалектологија словенских језика, Ономастика, Граматика, семантика и прагматика савремених нормираних словенских језика, Лексикологија, семантика и стилистика савремених словенских језика, Интердисциплинарна истраживања словенских језика, Стандардизација и норме словенских језика, Интердисциплинарна истраживања словенских књижевности, Средњовековна словенска књижевност, Књижевно-историјска знања, књижевна критика и штампа, Славистика у несловенским земљама и др. Оригинални назив већине секција, сесија, тематских блокова и округлих столова у програму Конгреса написан је на француском језику (понегде са преводом на руски језик), а за потребе писања ове хронике превели смо их на српски. Називе реферата остављамо у изворном облику, тј. онако како су наведени у програму Конгреса.

⁵ Радови великог броја чланова српске делегације објављени су у међународном тематском зборнику радова *Српска славистика 2025.*, чији су уредници Р. Драгићевић и Б. Сувајдић. Зборник је у електронској форми доступан на сајту Савеза славистичких друштва Србије: <https://ssds.org.rs/wp-content/uploads/2025/07/Srpska-slavistika-Rajna-Dragicevic-Bosko-Suvajdzic-za-sajt.pdf>.

пили раду по сесијама, које су биле организоване у складу са тематиком одговарајуће секције, тематским блоковима и др. Другог дана рада Конгреса, између осталих, одржана је сесија „Формална синтакса и функционалност словенских језика“, која је садржала реферате посвећене различитим питањима не само у домену морфосинтаксе и синтаксе на реченичном, него и фразеолошком нивоу — и то на примеру дистрибутивних фразема са упитним заменицама у словенским језицима (Валентина Апријесан, САД и Михаил Копотјев, Финска/Шведска). Истраживачи су настојали да одговоре и на многа „стална“ питања, те су тако размотрени критеријуми по којима се разликују медијалне и пасивне се-конструкције (Бранимир Белај, Хрватска), односно употреба и функција речи *sobie* у колоквијалном пољском језику у поређењу са чешким „si“ (Петер Коста, Немачка), а указано је и на лексичко понављање као специфичну особину источнословенске синтаксе (Михаил Копотјев, Финска/Шведска). У фокусу интересовања била је и валентност глагола кретања као вечити инспиративан изазов (Силвија Сабарин, Мађарска), као и, с друге стране, семантичко-прагматичка анализа неглаголских реченица у руском језику на основу контрастивне анализе корпуса (Антонина Бондаренко, Француска). Допунске зависне реченице у словеначком језику, али и компаративном кључу, биле су предмет истраживања Дејана Габровшека и Домена Крвине (Словенија).

„Протословенски језик и његови дијалекти и Етимологија“ назив је сесије која је окупила радове оријентисане на дијахронијско проучавање словенских језика у различитим областима. Александар Лома (Србија) разматрао је настанак и развој сложеница у историјској перспективи у излагању под насловом „D'un mot simple à un composé et à l'envers“, док се Радмило Маројевић (Србија) у излагању „Лексичко-семантичко поље «породица» и словенске посесивне форме“ бавио описом посесивних форми на фону сродничких термина. Пјотр Соботка (Пољска) осврнуо се на порекло словенских експоната истине у функционалном кључу, Јиржи Рејзек (Чешка) указао је на најстарије творбене разлике међу словенским језицима, док је Клер ле Февр (Француска) изнела запажања у вези са препозитивним спојевима у протословенском. Илона Јанушкова (Чешка) етимологији је приступила као арбитру за рефлексију паганизма у старословенској лексици, и то на примеру лекара и исцелитеља. Путевни сложеног развоја словенских језика праћени су и у сесији „Интеракција стандардних словенских језика и локалних дијалеката у различитим периодима историје“, где је Александар Милановић (Србија) представио „Типологију српских књижевних језика у XVIII и XIX веку у словенском контексту“, а Павел Петрухин (Немачка) говорио о источнословенском свакодневном писму. Између осталог, у овој сесији размотрен је и језик на којем су писане приватне преписке ивангородских трговаца 17. века (Анастасија Рико и Јелизавета Сосновцева, Естонија), као и грамоте на тлу белоруских и украјинских земаља од 14. до 16. века (Алена Руденка, Пољска).

Велику пажњу слушаалац лингвистичког дела конгреса⁶ изазвала је сесија „Грамати-чка семантика словенских језика: аспектологија“ у оквиру које су излагали реномирани граматичари 21. века. Преподневни део сесије отворио је Тилман Бергер (Немачка), који је у излагању „The Emergence of New Periphrastic Constructions in Czech and Slovak“ описао нове перифрастичне конструкције у чешком и словачком језику типа „Byl jsem se tam podívat — Bol som sa tam pozrieť“, упоредивши њихову фреквенцију, конкурентне хомонимске конструкције, те указавши на семантику и вид „уграђених“ глагола. Група аутора (Бјорн Вимер и Пјотр Аркадјев (Немачка), Младен Ухлик (Словенија), Јана Коцкова (Чешка) и Пјотр Вирошлак (Пољска)) испитивала је функционалне сличности садашњег и будућег времена глагола у словенским језицима („Функциональные пересечения настоящего и будущего времен глаголов совершенного вида в славянских языках“). Утврдили су да бугарски, словеначки и чешки језик имају низак удео футура СВ у асертивним говорним жанровима, да се у словеначком презент СВ чешће користи за изражавање хабитуалних ситуација него у чешком, те да потоњи показује мањи удео сенценцијалних актаната при презенту СВ него севернословенски и јужнословенски језици, али да је реч о статистички

⁶ Толику да су многи учесници доносили столице и седели испред просторије у којој се секција одржавала јер су сва предвиђена места била заузета.

безначајној разлици. Александр Летучиј (Русија) размотрио је аниматност у координираним именским конструкцијама у руском језику, утврдивши да се граматичка вредност читаве конструкције разликује од вредности њених појединачних чланова, што доводи до ситуације да се колективне именице интерпретирају као група људи, а не као једна колективна именица („Одушевлённость сочинённых именных групп в русском языке“).

Валтер Број (Немачка) анализирао је у излагању „Первичная и вторичная имперфективизация в условиях языкового контакта: случай молиско-славянского языка в Италии“ примарну и секундарну имперфективизацију у молиском језику, указавши да је префиксација изгубила важност у морфологији глаголског вида у молиском језику услед романског утицаја, где је функција префикса врло ограничена. Доминантну улогу у имперфективизацији има суфикс „-iva“, док се у појединим селима испитиване регије напоре до користи и суфикс „-ilja“ (giviljat, tradiljat и др.). Олег Чинкарук (Француска) бавио се употребом плусквамперфекта у савременом украјинском језику („Функционирование плюсквамперфекта в современном украинском языке“), и закључио да се ово глаголско време широко употребљава у свакодневној комуникацији, у медијима, на интернету, као и у књижевности, док у научном, правном и административном дискурсу нема примера његовог коришћења, што се може објаснити оријентисаношћу ових регистара на констатацију чињеница, а не давање субјективних оцена. Развитком функционисања СВ у развоју руског језика бавила се Јекатерина Мишина (Русија) у реферату „Изменение сферы функционирования совершенного вида в истории русского языка (от конкуренции к нейтрализации)“. Она је закључила да је дошло до редукције граматичких облика и типова контекста који допуштају СВ, што је довело и до редукције позиција где су облици СВ и НСВ били конкурентни, затим да је императив СВ готово у потпуности истиснут од императива НСВ у прохибитивном значењу и др.

Поподневна сесија дате секције започета је рефератом Петра Бискупа (Немачка) о итеративности и глаголским класама („Iterativity and verb classes“), који је установио да партиципски придеви, глаголи кретања и имперсоналне конструкције показују неочекивану аргументску структуру и итеративну интерпретацију, као и да суфикси „-n“ и „-t“, присутни у партиципима, нису обележје семантичке него морфосинтаксичке транзитивности. Мирко Сакини (Италија) у излагању „Russian verbs of final result: what Aktionsarten to teach and to whom?“ настојао је да предложи презентацију афиксалних специјално-резултативних глагола прилагођену студентима који уче руски језик као страни почев од средњег нивоа. Људмила Поповић (Србија) је пратила развој перфекта и плусквамперфекта у староукрајинском и старополском језику 16–18. в. („Плусквамперфект и претерити у словенским језицима из дијахронијске и синхронијске перспективе“), где су семантичке модификације условљене губитком презент глаголске копуле, односно њеном десемантизацијом у прошлом времену. Закључила је да је развојни пут ППФ („новог“ плусквамперфекта) од таксисног до модалног значења имао следеће фазе: (1) иницијално појављивање у супротним реченицама с негацијом — (2) употреба у конструкцијама с маргиналним резултатом — (3) негирани ППФ у контрафактивним конструкцијама — (4) погодбени начин у условним реченицама без негације. Бастјен Поро (Француска) представио је анализу руских модалних предикатива „надо“ и „нужно“ („Formal representation and analysis of the modal predicates nado and nužno in Russian“), док је Надежда Зорихина Нилсон (Шведска) анализирала функцију глаголских прилога СВ у ширем контексту — на нивоу пасуса, строфе или књижевног текста у целини („Деепричастия совершенного вида в русском языке и временной порядок нарратива“). Установила је да се таквим облицима постиже различита наративна динамика — регрес, пауза или прогрес. Симон Мелквист (Шведска) је такође анализирао конвербе, али са аспекта денотирања тзв. „комплементарне случајности“ („Complementary coincidence: division of labour between expressions denoting means and end“). Володимир Труб (Украјина) је анализирао функционисање различитих специфичних облика украјинских и руских глагола, узевши као битне параметре не само вид глагола, већ и време говорника и сам говорни чин, што му је омогућило да издвоји употребне карактеристике специфичних видских значења („Семантичні особливості функціонування різних видових форм українських і російських дієслів“).

„Словенска терминологија и терминографија“ представља важан део славистичких испитивања, што су учесници и доказали ширином својих истраживачких тема. Наиме, у датој сесији размотрени су различити степени детерминологизације у општим речницима словенског и западнословенских језика (Нина Лединек и Миа Микелица (Словенија), „Izterminološki leksemi z vidika različne stopnje determinologizacije v sodobnih splošnih razlagalnih slovarjih slovenščine in zahodnoslovanskih jezikov“), као и утицај словеначког метајезика на лингвистичку терминологију (Митја Тројар (Словенија), „Slovenian Metalanguage and Linguistic Terminology in a Comparative Perspective“). Превођење правне терминологије у дидактичке сврхе за италијанске студенте описала је Оља Перишић (Италија; „Употреба корпуса у дидактици језика струке за италијанске студенте на примеру превођења правне терминологије“), док се Исидора Бјелаковић (Србија) фокусира на позајмљенице забележене у историјском регистру српских језика у 18. и 19. в. („Позајмљенице у историјском термилошком регистру српских књижевних језика 18. и 19. века“), а Александар Стефановић (Француска) на превод војне терминологије са француског на српски језик („Réflexions sur la traduction de la terminologie militaire du français vers le serbe“).

Првог дана одржано је и више тематских блокова, међу којима је „Творбена гнезда у словенским језицима: системност деривационе продуктивности“, који је организовала Рајна Драгићевић⁷ (Србија). Учесници блока су размотрили актуелна питања творбе речи у различитим словенским језицима, али се нећемо освртати на појединачне реферате, будући да су они објављени у тематском зборнику *Деривациона гнезда у словенским језицима: системност творбене продуктивности* (ур. Рајна Драгићевић), који се може преузети на сајту Савеза славистичких друштава Србије. Данко Шипка (САД) био је организатор тематског блока „Граматички приручници за словенске језике: савремено стање и перспектива“, у оквиру којег су приказане типски различите словенске граматике из различитих углова: корпусна граматика (Александар Летучиј и Марија Холодилова (Русија) — „Русская корпусная грамматика: о проекте и некоторых результатах“), контрастивна граматика и вишеаспекатско поређење приступа изучавању граматичког система словенских језика (Вејлс Браун (САД) — „Comparing and contrasting: Contrastive-grammar and many-way comparison approaches to the grammar of Slavic languages“), преглед научних и наставних приручника за учење словенских језика у Словенији (Младен Ухлик (Словенија) — „Scholarly and pedagogical monographs devoted to foreign Slavic languages in Slovenia“), нереализовани пројекат кодификације књижевног кашупског језика (Мотоки Номаћи (Јапан) — „Aleksander Majkowski's unrealized project of codifying literary Kashubian“), док се сам организатор овог блока осврнуо на положај граматике између документовања језика и идеологије (Данко Шипка (САД) — „Grammar Reference Works between Language Documentation and Ideology“).

Корнелија Ичин (Србија) организовала је тематски блок посвећен „Авангарди и неоавангарди“, у оквиру којег је представила реферат о апстрактној речи чувашког песника Г. Ајгија кроз дијалог са К. Малевичем („Беспредметное слово Г. Айги: диалог с К. Малевичем“), док су остали учесници представили корелацију између авангардне књижевности и литературе апсурда (Валериј Гречко (Јапан) — „Илья Зданевич и эволюция принципа серийности в русском авангарде“), поезије и перформанса (Сабина Хенсен (Немачка) и Томаш Гланц (Швајцарска) — „Поэзия & перформанс. Восточноевропейская перспектива“), преосмишљавање авангарде у незваничној совјетској поезији (Масимо Маурицио (Италија) — „Переосмысление ‘авангардности’ в неофициальной советской поэзии, о Глазкове и около него“; Иља Кукуј (Немачка) — „Наследие ОБЭРИУ в советском андеграунде 1960–70-х годов“).

Трећег дана одржавања конгреса, 27. августа, одржан је велики број сесија и тематских блокова, али бисмо посебно издвојили округли сто „100 година србистике у Францу-

⁷ Учествовала је и у раду тематског блока посвећеног употреби језика на социјалним мрежама „Словенски језици у дијалогу социјалних мрежа: језичке традиције и иновације“, с рефератом под насловом „Media text as a source of lexical changes in the modern Serbian language“.

ској“, који је организовала Драгана Мршевић Радовић (Србија). У њему су представници српске делегације и страни слависти српског порекла размотрили како почетак и развитац стогодишњег изучавања српског језика на тлу Француске, тако и његове перспективе. Пажња је била усмерена на улогу коју је Универзитет у Београду имао у изучавању србистике у Француској (Драгана Мршевић Радовић — „Допринос Београдског универзитета развоју србистике у Француској“), затим на србистичке центре у Француској (Лидија Екмечић (Француска) — „Лекторат за српски језик на Универзитету у Стразбуру“), као и на приручнике и културне везе двеју земаља (Катарина Беговић — „Француска на почетку XX века: Француске граматике српског језика и српскофранцуске културне везе“). Указано је на интернет ресурсе намењене промоцији српског језика (Миливој Сребро (Француска) — „Serbica — портал, часопис, енциклопедија“), направљен осврт на проучавање српског језика на Сорбони (Александар Стефановић и Жељко Тешић (Француска) — „Научни рад Мишела Обена и србистика на Сорбони“), те утицај француских књижевних дисциплина на српске (Јована Сувајић — „Француска наратологија и српска наука о књижевности“).

Српска делегација учествовала је и у раду следећих сесија: *Социолингвистика*, у којој је Првослав Радић изложио реферат „О термину ‘штокавско наречје’ као петом точку у дијалектологији српског језика и о још понечему“, у којем је истакао да је термин „штокавица“ штетан за српску науку, струку и српске националне интересе, те да се заправо ради о другом имену за српски језик; „Развој словенских језика у контексту језичког контакта“, у оквиру које је Виктор Савић настојао да одговори на питање „Шта је дубровачки говор дао ‘Српском рјечнику’ (1852)?“. Јасмина Грковић Мејџор је учествовала у сесији „Историјска граматика словенских језика“, где је представила реферат на тему „Ка реконструкцији функција псл. *svoje“, истакавши да трагови старијих синтаксичких образаца показују да је посесивно-рефлексивна заменица „*svoje“ била кореферентна с темом исказа и да је реч о структурама које су у ранијем прасловенском биле широко заступљене.

Четвртог дана, 28. августа, одржавала су се радна заседања више Славистичких комисија, међу којима је и Комисија за наставу словенских језика и књижевности, којом председава Љиљана Бајић. У раду Комисије већински су учествовали представници српске делегације, сагледавши наставу словенских језика са различитих аспеката: Марина Јанић — „Языковой этикет в филологии и преподавании славистики“, Љиљана Бајић и Наташа Станковић Шошо — „Преподавание славянских литератур и славяноведение“, те Милан Вурдеља — „Поп-культурный контент как материал для речевых и стилистических упражнений в преподавании сербского языка как иностранного (славянский контекст)“. Представници Републике Србије били су активни и у раду Комисије за језик религије, и то Наташа Вуловић Емонс („Паремиолошке јединице са еортонимом као компонентом у српском језику“) и Ружица Левушкина („Лексичко-стилистичка средства изражавања похвале у акатистима преподобног Јустина Ћелијског“).

Претпоследњег, петог дана одржавања Конгреса, радило се несмањеним интензитетом. У обједињеној сесији „Анализа дискурса“ и „Типолошка и контрастивна истраживања у лексикологији и семантици“ реферат „Међујезичке разлике у заступљености антонимије у пет индоевропских језика“ представила је Милена Јакић Шимшић, док су Стана Ристић и Ивана Лазић Коњик у сесији посвећеној *Етнолингвистици* говориле о „Српској концептографији у контексту словенске концептологије“. Чланови српске делегације узели су учешћа и у раду сесије „Словенски фолклор и друге етнокултурне традиције: паралеле и међусобни утицаји“. Бошко Сувајић је изложио рад на тему „Српски и словенски фолклор на Научном састанку слависта у Вукове дане (1971–2021)“, Валентина Питулић се бавила „Народним умотворинама са Косова и Метохије у словенском контексту“, а Соња Петровић је истраживала „Представе непријатеља у топосима битака у јужнословенској и руској епици и старој књижевности“. Различитим лексикографским питањима, с посебним акцентом на дигиталну сферу као извор за настанак лексикографских приручника и као модалитет њихове доступности у савременом добу, били су посвећени реферати Владана Јовановића („Описна лексикографија савременог српског језика у светлу славистичких приступа типологији речника“) и Наташе Миланов и Милице Стојановић („Ка

семантичком речнику српских глагола (у контексту семантичких речника глагола у другим словенским језицима“)).

Актуелној аспектолошкој проблематици био је посвећен блок „Саоднос вида и блиских категорија“, где је Татјана Милиареси (Француска) окупила водеће аспектологе. Размотрен је широк дијапазон питања: повезаност евиденцијалности са глаголским видом („Соотношение вида и времени с категориями модальности и эвиденциальности“), где је Т. Милијареси утврдила да се евиденцијалност у руском језику може изразити искључиво динамичким деиктичним временом и да је неопходан услов за реализацију евиденцијалности истовременост радње главне и зависне реченице, изражена несвршеним видом. Затим, корелација вида и таксиса у реферату Људмиле Поповић „Соотношение вида и таксиса при темпоральном употреблении потенциала в сербском языке (в сравнении с другими славянскими языками)“, у којем је отворила важно, до сада у србистици занемарено питање видске супротстављености глагола у облику хабитуалног потенцијала и истакла да је темпорални потенцијал не само стилистички него и граматички детерминисан, поготово уколико се употребљава у таксисним конструкцијама. Ова појава је, према њеним закључцима, својствена не само активностима које се понављају у прошлости, већ и појединачним ситуацијама у прошлости. Осим тога, размотрене су карактеристике и ограничења номинализације глагола у украјинском, пољском и бугарском језику — у реферату Олене Пчелинцева (Украјина) „Взаимодействие вида и категориальной частеречной семантики: аспектуальные метаморфозы при номинализации (на материале украинского, болгарского и польского языков)“, док је Јелена Горбова (Финска) направила ретроспективну сублимацију својих ранијих истраживања посвећених питањима имперфективизације префиксираних перфектива, двокомпонентном моделу глаголског вида и механизму депрефиксације („Вторичная имперфективация русского глагола в словаре, корпусе и Рунете“).

Фокус тематског блока „Словенски инфинитиви и њихови еквиваленти“ био је на старом питању у новом контексту. Организатор је био Антон Цимерлинг, који је закључио да су индикативне дативно-инфинитивне конструкције осетљиве на поларитет и вид глагола, као и да су углавном инаниматне. Према аутору, ограничење реализације инфинитива глагола свршеног вида, присутно у не-негираним дативно-инфинитивним конструкцијама, губи се у императивним конструкцијама дате структуре, када се уједно остварује и могућност аниматности, што је показатељ преласка из алетичке у деонтичку модалност („Dative-Infinitive structures in Russian: syntax and semantics“). Егберт Фортејн (Холандија) говорио је о питању дистрибуције руског инфинитива у базичним (инваријантним) значењима („The meaning and distribution of the Russian infinitive“), док се Илијана Крапова (Италија) бавила клаузалношћу и утврдила да је она у бугарском језику градијентна („(Non)Finiteness and Bulgarian da-Constructions“). Јелена Иванова (Русија) анализирала је бугарске еквиваленте руских инфинитива у различитим типовима зависних и независних реченица („Russian infinitive and its Bulgarian counterparts“), Атле Грон (Норвешка) је указао на параметре када је допунска реченица модификована и зависна од модалног глагола и модалног времена, а не инфинитива („Infinitives and relative tense in Russian“), док је Томислав Сочанац (Италија) говорио о слабој дистрибуцији инфинитива у бугарском и српском („The loss of infinitive in Bulgarian and Serbian: Control and raising constructions“).

Последњег дана Конгреса чланови делегације Републике Србије такође су активно учествовали: Маја Павловић Шајтинац са рефератом „Русско-сербске лексическе паралеле с точки зрения двуязычной лексикографии“ у оквиру сесије „Лексика словенских језика и системски односи у лексици“, те Снежана Петровић и Марија Вучковић које су у сесии „Словенска етимолошка лексикографија 21. века: традиције и иновације“ изложи-ле коауторски реферат „Лексикографска обрада калкова у ‘Приручном етимолошком речнику српског језика’».

Паралелно са одржавањем усмених презентација одржавале су се и постер сесије, у којима су учествовали следећи чланови српске делегације: Мирјана Гочанин („Глаголске допуне у савременом српском дескриптивном лексикону (на примеру Речника САНУ)“), Валентина Илић („Значај и статус хипонимије у настави словенских језика као матерњих“), Милорад Миљковић („Експресивност властитих именица у множини у српском, руском и другим словенским језицима“), Весна Николић („Изучавање паронимије у славистичкој

лингвистици“) и Тијана Балек („Модални глаголи мочь/моћи и желать/желети у светлу видске (не)парности“).

У закључку овог релативно кратког приказа једног од најзначајнијих славистичких скупова, чија ће стогодишњица, верујемо, свечано и са дужном пажњом бити обележена следећим Конгресом, желели бисмо да истакнемо да је (без обзира на поједине техничке пропусте који су, ипак, неминовни када се окупља преко 1000 учесника) специфичност сваког словенског језика и писане речи на њему неопходно брижљиво чувати и подстицати у време свеопште доминације енглеског језика у дигиталном окружењу. Верујемо да ће Међународни конгрес слависта наставити да буде снажно упориште славистичке научне традиције и у новом веку свога постојања и да ће, као и до сада, градити мостове успешне колегијалне сарадње.

ИЗВОРИ

Драгићевић Рајна (ур.). *Деривациона гнезда у словенским језицима: Сисџемносџ ѿворбене ѿпродукџивносџи: ѿемаџски блок / XVII међународни конџрес слависџа (Париз, 25–30. VIII 2025)*. Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2025. <<https://ssds.org.rs/wp-content/uploads/2025/05/Derivaciona-gnezda-u-slovenskim-jezicima-Rajna-Dragicevic-sa-koricom....pdf>> 25. 9. 2025.

Драгићевић Рајна, Сувајџић Бошко (ур.). *Срџска слависџика 2025. Радови делеџације Републице Србије на XVII међународном конџресу слависџа, Париз, 25–30. VIII 2025*. Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2025. <<https://ssds.org.rs/wp-content/uploads/2025/07/Srpska-slavistika-Rajna-Dragicevic-Bosko-Suvajdzic-za-sajt.pdf>> 25.9.2025.

XVIIe congrès international des slavistes. Programme. <https://mks-paris.sciencesconf.org/data/pages/programme_22_11.pdf> 10.9.2025.

XVIIe congrès international des slavistes. Résumés. <<https://mks-paris.sciencesconf.org/resource/page/id/20>> 20.9.2025.

Wikipedia: Международный комитет славистов. <https://ru.wikipedia.org/wiki/Международный_комитет_славистов> 10.9.2025.

Тијана Балек
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет
Одсек за славистику
tijana.balek@ff.uns.ac.rs

UDC 061:7.037(497.11 Beograd)“2025”(049.32)

МЕЃУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА

„41° И ЕВРОПСКА АВАНГАРДА“

(Београд, Театар „Вук“, 4–7. септембар 2025.)

Почетком септембра 2025. године у Београду, у театру „Вук“, одржана је међународна научна конференција „41° и европска авангарда“, коју је организовала проф. др Корнелија Ичин. У оквиру међународних истраживања о историји европске авангарде, ова конференција је посвећена развоју и значају тбилиске групе 41° у оквирима модернистичке књижевности и визуелних уметности, са посебним освртом на њену интеракцију са ширим европским токовима. Тим поводом, на сцени београдског позоришта, окупили су се најзначајнији истраживачи из Санкт Петербурга, Москве, Њујорка, Сан-Франциска, Токија, Тбилисија, Женева, Констанца, Минхена, Тибингена, Упсале, Клермон-Ферана, Меча, Торина и Београда, како би истакли важан допринос групе „41°“, који се огледа у мултидисциплинарном повезивању заумне поезије, прозе, визуелних уметности, типографије,